

YÖNETMELİK

Cumhuriyet Üniversitesinden:

**CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ
EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Cumhuriyet Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarında öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Cumhuriyet Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programları ile bunların gerektirdiği eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- c) Ana Bilim/Ana Sanat Dalı: Bölümü oluşturan ve en az bir bilim veya sanat dalını kapsayan eğitim-öğretim, uygulama faaliyetlerinin yürütüldüğü ve enstitüde programı bulunan ana bilim/ana sanat dalını,
- ç) Ana Bilim Dalı/Ana Sanat Dalı Kurulu: Bilim veya sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- d) Bilimsel Hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin gerektiğinde eksikliklerini gidermek için en çok iki yarıyılı süren ders tamamlama eğitimini,
- e) Bütünleşik Doktora/Sanatta Yeterlik Programı: Lisans derecesine dayalı olarak yürütülen doktora/sanatta yeterlik programını,
- f) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez/sanatta yeterlik çalışması dönemlerinde, ders seçme ve bırakma işlemlerini onaylaması, teze yönlendirmesi ve tez danışmanlığı gibi bilimsel faaliyetlerine rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim elemanını,
- g) Doktora Yeterlik/Sanatta Yeterlik Komitesi: Yeterlik sınavlarını düzenlemek ve yürütmek üzere enstitü ana bilim/ana sanat dalı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından uygun bulunan beş öğretim üyesinden oluşan komiteyi,
- ğ) Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun, bir bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulmuş şekli,
- h) Enstitü: Cumhuriyet Üniversitesine bağlı olarak lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,
- ı) Enstitü Kurulu (EK): Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü ana bilim ve ana sanat dalı başkanlarından oluşan kurulu,
- i) Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ile enstitü kurulu tarafından üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,

j) İkinci Danışman: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik programına kayıtlı öğrencinin tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanını gerektirdiği durumlarda atanan ikinci danışmanı,

k) İntihal: Bilimsel usullere uygun biçimde gerekli atıfları yapmadan, kaynak göstermeden veya uygun şekilde izin almadan başkalarının fikir, yöntem, veri, eser ve yayınlarını kısmen veya tamamen kendisine aitmiş gibi sunmayı ve yayımlamayı,

l) Katkı payı: 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesi gereğince birinci öğretim öğrencilerinin ödemeleri gereken ücreti,

m) Kredi sistemi: Bir saat kuramsal ders veya iki saat uygulama karşılığı bir kredi olan ulusal kredi sistemini veya AKTS'ye göre ders, uygulama ve diğer öğrenim etkinliklerinin kredilendirilmesini,

n) Lisansüstü program: Yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik unvanlarına yönelik belirli sayıda ve içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik sınavı, sanatta yeterlik sınavı, tez, sanat eseri ve uygulamalarını içeren öğretim programlarını,

o) Öğrenim ücreti: 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesi gereği ikinci öğretim, uzaktan öğretim öğrencileri ile birinci veya ikinci öğretim ayırımı yapılmaksızın yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak ücreti,

ö) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,

p) Özel öğrenci: Enstitü yönetim kurulu kararıyla geçici kaydı yapılarak bir yarıyıldan en çok iki derse katılma izni verilen ve izin verilen dersin faaliyetleri dışında öğrencilik haklarından yararlandırılmayan öğrenciyi,

r) Rektör: Cumhuriyet Üniversitesi Rektörünü,

s) Senato: Cumhuriyet Üniversitesi Senatosunu,

ş) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,

t) Uzmanlık alan dersi: Danışmanlığı yapılan öğrenci ile yürütülen, öğrenciyi teze yönlendirme ve tez konusunda uzmanlaştırma amacıyla açılan ve danışmanlığı müddetince süren dersi,

u) Üniversite: Cumhuriyet Üniversitesini,

ü) Üniversite Yönetim Kurulu: Cumhuriyet Üniversitesi Yönetim Kurulunu,

v) Yeterlik Sınavı: Doktora ve Sanatta Yeterlik programlarındaki öğrencilerin kayıtlı oldukları programlardaki temel konularda ve tezi ile ilgili konularda yeterli bilgiye sahip olup olmadığının belirlendiği sınavı,

y) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Lisansüstü Eğitim-Öğretimle İlgili Esaslar, Programlara Başvuru, Kayıt ve Kabul Şartları

Öğretim programlarının açılması

MADDE 5 – (1) Enstitü, YÖK tarafından belirlenip onaylanan dallarda ve düzeylerde lisansüstü programlar yürütür. Enstitüde, ilgili ana bilim dallarının başvurusu, EK'nın önerisi, Senatonun uygun görüşü ve YÖK kararı ile yeni programlar açılabilir.

(2) Lisansüstü programların düzenlenip yürütülmesinde ana bilim/ana sanat dalı bütünlüğü esas alınır. Ancak, öğrencilerin farklı alanlarda ders seçimine de olanak sağlanır.

(3) Ana Bilim Dalı/Ana Sanat Programları ile ilgili değişiklik önerileri EK'ca onaylandıktan sonra Senato tarafından karara bağlanır. EYK, diğer yükseköğretim ve araştırma kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak ortak programlar yürütmeye Rektörlük onayı ile karar verebilir.

Öğretim dili

MADDE 6 – (1) Enstitülerde öğretim dili Türkçedir. Ancak, EK'nın önerisi ve Senatonun kararı ile belirli programlarda bütün dersler veya bazı dersler gerekli olduğu dönemlerde yabancı dilde verilebilir. Tezler ve sanatta yeterlik çalışmaları Türkçe yazılır. Ancak ilgili ana bilim/ ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile bir tez in yabancı dilde yazılmasına karar verilebilir. Lisansüstü eğitim-öğretimin tamamının bir yabancı dilde yapıldığı programlarda dersler ilgili yabancı dilde yürütülür, yeterlik raporu, tez, sanatta yeterlik çalışması, savunma sınavları-raporları yabancı dilde veya Türkçe yazılabilir.

Öğrenci kabulü

MADDE 7 – (1) Enstitülerdeki lisansüstü eğitim-öğretim programlarına öğrenci alınıp alınmamasına, eğer alınacaksa kontenjan belirlenmesine ana bilim/ana sanat dalı kurullarının görüşü doğrultusunda, ilgili EYK tarafından karar verilir. Adaylar, ilanda belirtilen kontenjanlara ilgili enstitünün otomasyon sistemi üzerinden başvurabilirler.

(2) Enstitüler, ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK'nın kararı doğrultusunda, öğrenci kabul edecekleri lisansüstü programların adlarını, kontenjanlarını, başvuru şartlarını, son başvuru tarihini, istenen belgeleri ve diğer hususları ilan vererek duyurur. Söz konusu ilan her yarıyıl başında öğrenci alınmak üzere verilebilir.

(3) Yüksek lisans ve doktora programları ile sanatta yeterlik çalışmasına, hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların başvurabileceği başvuru ana bilim/ana sanat dalı kurulunun görüşü ve EYK'nın onayı ile belirlenir.

(4) Sınav değerlendirme jürisi, ana bilim/ana sanat dalının önerisi ile EYK'ca belirlenir.

(5) Sınav değerlendirme jürisi, sadece yazılı veya yazılı ve mülakat sınavının ikisini de yaparak, mülakat ve yazılı sınavı sonuç tutanağı ile giriş sınavı için öngörülen oranlar dikkate alınarak hazırlanan değerlendirme sonuç tutanağını üç gün içinde ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitü müdürlüğüne sunar. Değerlendirme sonuç tutanağı, ALES, doktora için Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavları, sanatta yeterlik çalışması için yetenek değerlendirmesi, portfolyo incelemesi ve lisans/yüksek lisans not ortalaması sonuçları ile yapılması halinde mülakat sınavı notu dikkate alınarak hazırlanır. Değerlendirme sonucunda başarılı olan adayların listesi enstitü müdürlüğü tarafından ilan edilir. Sınavda başarılı olan öğrenciler, kesin kayıt için istenen belgelerle süresi içinde ilgili enstitünün öğrenci işleri bürosuna başvurarak kesin kayıtlarını yaptırırlar.

Yüksek lisans programlarına başvuru şartları ve değerlendirme

MADDE 8 – (1) Tezli yüksek lisans programına başvurabilmek için, adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları ve ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınavlardan başvurduğu programa ilişkin olarak ilgili ana bilim/ana sanat dalının bildirdiği puan türünde en az 60 standart puanına ve 100 üzerinden 60 ve üzeri veya eşdeğeri lisans not ortalamasına sahip olmaları gerekir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programına başvurmak için adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları gerekir. Bu programlara öğrenci kabulünde ALES'e girmiş olma şartı aranmaz.

(3) Başvuru tarihinde mezun olabilecek adaylar için mevcut not durum belgeleri (transkript) ortalama esas alınır. Öğrenci kesin kayıt süresinin bitimine kadar mezuniyet belgesini ibraz etmek zorundadır.

(4) Enstitüler ALES'in %50'si ve lisans ortalamasının %50'sini dikkate alarak sıralama yapar ve ilan edilen kontenjanın dört katı adayı sınava kabul eder.

(5) Güzel Sanatlar Fakültesi ile Türk Müziği Devlet Konservatuvarının ilgili lisansüstü programlarına öğrenci kabulünde ALES'e girmiş olma şartı aranmaz.

(6) Yüksek lisans programlarında başarı değerlendirmesi aşağıdaki şekildedir:

a) Tezli yüksek lisans programına başvuran bir adayın başarı notu, başvurduğu programın puan türünden ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınavlardan alınan puanın %50'si, yazılı sınav notunun %30'u, lisans not ortalamasının %10'u ile mülakat puanının %10'unun toplamıdır. Mülakat yapılmaması durumunda yazılı sınav %40 olarak hesaplanır. Adayın başarılı sayılabilmesi için başarı notunun en az 60 olması gerekir. Mülakat veya yazılı sınavlarından birine girmeyen adaylar başarısız sayılır. Programa başvuran adaylar arasında yukarıda belirtilen başarı değerlendirme notuna göre sıralama yapılır. İlan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için enstitü tarafından ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli başarı puanını sağlamış, ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamış olan diğer adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir. Puanların eşitliği hâlinde ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınavlardan alınan puanı daha yüksek olan adaylar, başarılı olarak kabul edilir.

b) Tezsiz yüksek lisans programında bir adayın başarı notu, ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınavlardan alınan puanın %30'u, lisans mezuniyet notunun %70'i dikkate alınarak belirlenir. ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınav puanı olmayanlar için sadece lisans mezuniyet notunun %70'i hesaplanır. Tezsiz yüksek lisans programına başvuran adayların başarı sıralaması yukarıda belirtilen değerlendirme oranlarına göre sıralanır. İlan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için enstitü tarafından ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, diğer adaylar kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilirler.

c) Güzel Sanatlar Fakültesi ile Türk Müziği Devlet Konservatuvarı bölümlerinde yürütülen yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde başvuran adaylardan, yazılı ve mülakat puanının %60'ı ve lisans not ortalamasının %40'ı alınarak hesaplanan başarı puanı 100 üzerinden 60 ve üzerinde olan adaylar başarılı sayılır. Ancak 60 puanı aşan aday sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda puan sıralaması yapılır. Daha yüksek puan alan adaylar başarılı sayılır. Puanların eşitliği halinde lisans not ortalaması daha yüksek olan adaylar başarılı olarak kabul edilir. İlan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için enstitü tarafından ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli başarı puanını sağlamış, ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamış olan diğer adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilirler.

Doktora programlarına başvuru şartları ve değerlendirme

MADDE 9 – (1) Doktora programına başvurabilmek için gerekli esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Adayların, tezli yüksek lisans diplomasına, tıp, diş hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanların, ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınavlardan alınan puanın başvurduğu programın puan türünden en az 60, sekiz yarıyılık lisans diploması ile başvuranların (bütünleşik doktora) ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınavlardan alınan puanın başvurduğu programın puan türünden en az 80 standart puana sahip olmaları, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan almaları gerekir. Yabancı dil programlarında doktora yapacak olanların, ikinci yabancı dilden adı geçen sınavlardan en az 55 puan almış olmaları gerekir.

b) Lisans mezunu adayların 4 üzerinden en az 3 veya YÖK'ün belirlediği eşdeğer not ortalamasına sahip olması, hazırlık sınıfı hariç en az on yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği, veteriner ve eczacılık fakültesi mezunlarının ise en az 4 üzerinden 2,5 veya 100 üzerinden 65 not ortalamasına sahip olmaları gerekir.

c) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

ç) Güzel Sanatlar Fakültesi ile Türk Müziği Devlet Konservatuvarı mezunu öğrencilerinden bu alanlarda yürütülen programlara başvurularında ALES'e girmiş olma şartı aranmaz.

(2) Doktora programlarında başarı değerlendirme aşağıdaki şekildedir:

a) Bir adayın başarı notu, başvurduğu programın puan türünden ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınavlardan alınan puanın %50'si, YÖK tarafından geçerli sayılan veya ÖSYM tarafından eşdeğer olarak kabul edilen dil sınavlarından alınan puanın %10'u, mülakat sınavının %10'u ve yazılı sınav notunun %20'si, yüksek lisans diploması ile başvuran adaylar için yüksek lisans not ortalamasının %10'u, lisans diploması ile başvuran adaylar için lisans not ortalamasının %10'unun toplamıdır. Mülakat yapılmaması durumunda yazılı sınav %30 olarak hesaplanır. Adayın başarılı sayılabilmesi için başarı notunun ise en az 65 olması gerekir. Mülakat veya yazılı sınavından birine girmeyen adaylar başarısız sayılır. İlan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için enstitü tarafından ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli başarı puanını sağlamış, ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamış olan diğer adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir. Puanların eşitliği halinde ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınav puanı daha yüksek olan adaylar başarılı olarak kabul edilir.

b) Güzel Sanatlar Fakültesi ile Türk Müziği Devlet Konservatuvarı bölümlerinde yürütülen doktora programlarına öğrenci kabulünde başvuran adaylardan, YÖK tarafından geçerli sayılan veya ÖSYM tarafından eşdeğer olarak kabul edilen dil sınavlarından alınan puanın %20'si, yazılı ve mülakat puanının %40'ı, yüksek lisans diploması ile başvuran adaylar için lisans not ortalamasının %20'si ve yüksek lisans not ortalamasının %20'si, lisans diploması ile başvuran adaylar için lisans not ortalamasının %40'ı alınarak hesaplanan başarı puanı 100 üzerinden 65 ve üzerinde olan adaylar başarılı sayılır. Ancak kazanan aday sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda daha yüksek puan alan adaylar başarılı sayılır. Puanların eşitliği halinde varsa yüksek lisans not ortalaması yoksa lisans not ortalaması daha yüksek olan adaylar başarılı olarak kabul edilir. İlan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için enstitü tarafından ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli başarı puanını sağlamış, ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamış olan diğer adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir.

Sanatta yeterlik programlarına başvuru şartları ve değerlendirme

MADDE 10 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için, adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ALES sözel puan türünde en az 60 puana, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ALES sözel puan türünde en az 80 puana sahip olmaları gerekir.

(2) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya YÖK'ün belirlediği eşdeğer not ortalamasına sahip olması, ana dilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları

ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan almaları gerekir.

(3) Sanatta yeterlik çalışmalarında başarı değerlendirilmesi aşağıdaki şekildedir:

a) Güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların haricinde başvuran adaylardan, ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınav standart puanının %50'si, YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen dil sınavlarından alınan puanın %10'u, yetenek değerlendirmesi veya portfolyo incelemesi sonucunun %20'si, mülakat ve yazılı puanının %10'u ve yüksek lisans not ortalamasının %10'u, lisans diploması ile başvuran adaylar için ise lisans not ortalamasının %10'u alınarak hesaplanan başarı puanı, 100 üzerinden 65 ve üzerinde olan adaylar başarılı sayılır. Ancak kazanan aday sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda daha yüksek puan alan adaylar başarılı sayılır. Puanların eşitliği halinde ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınav puanı yüksek olan adaylar başarılı olarak kabul edilir. İlan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için enstitünün internet sayfasında ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli başarı puanını sağlamış, ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamış olan diğer adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yapılabilir.

b) Güzel Sanatlar Fakültesi ile Türk Müziği Devlet Konservatuvarı ve diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olan öğrencilerin sanatta yeterlik programlarına kabulünde, başvuran adaylardan YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen dil sınavlarından alınan puanın %20'si, yetenek değerlendirmesi veya portfolyo incelemesi sonucunun %40'ı, yazılı ve mülakat puanının %20'si, lisans not ortalamasının %10'u ve yüksek lisans not ortalamasının %10'u, lisans diploması ile başvuran adaylar için ise lisans not ortalamasının %20'si alınarak hesaplanan başarı puanı, 100 üzerinden 65 ve üzerinde olan adaylar başarılı sayılır. Ancak kazanan aday sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda daha yüksek puan alan adaylar başarılı sayılır. Puanların eşitliği halinde varsa yüksek lisans not ortalaması yoksa lisans not ortalaması daha yüksek olan adaylar başarılı olarak kabul edilir.

Temel tıp bilimlerinde doktora başvuru şartları ve değerlendirme

MADDE 11 – (1) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına, 50 puandan az olmamak koşuluyla TUS'tan alınmış temel tıp puanına veya ALES'in sayısal puan türünden en az 60 standart puanına sahip olmaları, tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (dış hekimliği, eczacılık ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans derecesine) ve ALES'in sayısal puan türünden 60 standart puana ve anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması gerekir.

(2) Temel Tıp Puanı, TUS'un Temel Tıp Bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7, Klinik Tıp Bilimleri Testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir.

(3) Tıp fakültesi mezunlarının Temel Tıp puanının veya ALES standart veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınav puanının %50'si, tıp fakültesi mezunu olmayanların ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınav standart puanının %50'si esas alınır. Her iki alan mezunları için YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen dil sınavlarından alınan puanın %10'u, yazılı

sınav puanının %20'si ve mülakat sınavının %10'u, tıp fakültesi, diş hekimliği, eczacılık ve veteriner fakültesi mezunlarının lisans not ortalamasının %10'u, diğer mezunların ise yüksek lisans not ortalamasının %10'u alınır. Mülakat yapılmaması durumunda yazılı sınav %30 olarak hesaplanır. Bu şekilde yapılacak hesaplama sonucunda 100 üzerinden 65 ve üzerinde puan alan adaylar başarılı sayılır. Kazanan aday sayısının ilan edilen sayıdan fazla olması durumunda daha yüksek puan alan adaylar başarılı sayılır. Puan eşitliği halinde ALES veya eşdeğeri sayılan uluslararası sınav puanı ya da Temel Tıp puanı yüksek olan adaylar başarılı kabul edilir. İlan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için enstitü tarafından ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli başarı puanını sağlamış, ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamış olan diğer adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 12 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kayıt yaptıran ve nitelikleri (a) bendinde belirtilen adaylara eksiklerini gidermek amacıyla ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK'nın kararıyla toplam 30 krediyi aşmamak üzere lisans programlarından ders aldırılarak aşağıda belirtilen esaslara göre bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olan adaylar, lisans derecesini başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans programı adayları, lisans veya yüksek lisans derecelerini başvurdukları yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan doktora adayları, lisans veya yüksek lisans derecesini başvurdukları doktora programından farklı alanda almış olan adaylar bilimsel hazırlık programına bu Yönetmelikteki lisansüstü programlara başvuru şartlarını taşımaları kaydıyla kabul edilir.

b) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

c) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve diğer esaslarla ilgili durumlarda 11/7/2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhuriyet Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

ç) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dahil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin ilişiği kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dahil edilmez.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 13 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, ilgili enstitü, ana bilim/ana sanat dalı kurulunun kararı ve EYK'nın onayı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir.

(2) Özel öğrencilik ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir eğitim olmayıp süresi iki yarıyılı geçemez. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz. Lisansüstü programa kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldığı ve başarılı olduğu derslerin muafiyet işlemlerinde, muafiyet verilen dersler ilgili lisansüstü eğitiminde verilen derslerin %50'sini geçemez.

(3) Özel öğrencilik için başvurular her yarıyılın başlamasından itibaren on beş gün içinde yapılır. Öğrenci, ilgili ana bilim/ana sanat dalına yaptığı başvuruda almak istediği dersleri belirtir ve bitirdiği lisans veya lisansüstü diplomasının bir örneği ile lisans ve/veya

lisansüstünde aldığı derslere ait bir belgeyi de dilekçesine ekler. Ana bilim/ana sanat dalı kurulu başvuruyu uygun bulursa, görüşünü ana bilim/ana sanat dalı kurul kararı şeklinde enstitüye önerir. Özel öğrencilik başvuruları EYK'ca yarıyılın veya ders yılının başlamasından itibaren en geç üç hafta içinde sonuçlandırılır. Özel öğrenci olarak kabul edilenlere durum bir yazı ile bildirilir ve katkı payını yatıran özel öğrencinin ilgili ders/derslere kaydı yapılır. Özel öğrenci statüsünde bir yarıyılı en fazla iki ders alınabilir. İsteyen özel öğrencilere aldığı dersler, kredileri ve başarı notunu belirten bir belge ilgili enstitü müdürlüğü tarafından verilir.

Lisansüstü programlar arası geçiş

MADDE 14 – (1) Lisansüstü programlar arası geçişe ilişkin esaslar şunlardır:

a) Üniversite içindeki başka bir enstitü ana bilim/ana sanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış başarılı öğrenciler, ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurulunun olumlu görüşü ve EYK'nın kararıyla lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. İlgili ana bilim/ana sanat dalı kurulunun görüşü alınarak enstitü yönetim kurullarınca belirlenen yatay geçiş kontenjanları ilan verilerek duyurulur.

b) Teze başlamış öğrenci yatay geçiş yoluyla enstitüye kayıt yaptıramaz. Derslerini tamamlamış ve tez aşamasına gelmiş, ancak tez çalışmasına ayrılacağı enstitüde başlamamış olan öğrencilerin yatay geçiş yapmaları, ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK'nın kararı ile kesinleşir.

c) Yatay geçiş yapacak öğrencinin (b) bendinde öngörülen şartları sağlaması, kayıtlı bulunduğu enstitüde almış olduğu derslerin tümünü başarmış olması ve aldığı derslerden genel not ortalamasının yüksek lisans için 100 üzerinden en az 75 ve doktora için en az 80 puan veya eşdeğeri olması gerekir.

ç) Başvurular ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı tarafından değerlendirilir ve EYK'nın kararı ile kesinleşir. Yatay geçiş şartlarını sağlayanların sayısı ilan edilen kontenjandan fazla ise genel not ortalaması daha yüksek olanlar öncelik kazanır.

d) Lisansüstü programlara başvuran adaylar ile yatay geçiş yoluyla bir enstitüden başka bir enstitüye geçmek isteyen lisansüstü programlara kayıtlı öğrencilerin harfli sisteme göre hazırlanmış transkriptleri, Senato tarafından kabul edilen dönüşüm tablosuna göre hesaplanır.

e) İkinci öğretim programından başka bir ikinci öğretim programına yatay geçiş yapılabilir. Başvuru şartlarının sağlanmasının yanı sıra ana bilim dalı başkanlıklarınca ayırıcı şartlar istenebilir. Başvurular, başvuru programının bağlı olduğu enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı tarafından değerlendirilir. Ana bilim dalı kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(2) Tezsiz ve tezli programlar arası geçişe ilişkin esaslar şunlardır:

a) Tezsiz yüksek lisans programlarından tezli yüksek lisans programlarına geçiş yapılabilir. Başvurular, başvuru programının bağlı olduğu enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı tarafından değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programına kabul edilen öğrencilerin almış oldukları derslerden hangilerinin sayılacağı, ilgili ana bilim dalı kurulunun önerisi ve EYK kararı ile belirlenir.

b) Tezsiz yüksek lisans programlarından tezli yüksek lisans programlarına geçecek öğrenci kontenjan ve koşulları ana bilim dalının önerisi ve EYK kararı ile belirlenerek eğitim-öğretim yılı başından önce ilan edilir.

c) Tezsiz yüksek lisans programlarından, tezli yüksek lisans programlarına geçiş için başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

- 1) Tezli yüksek lisans programına başvuru koşullarını sağlamak,
- 2) Tezsiz programda en az 30 kredilik zorunlu dersleri başarıyla tamamlamış olmak,
- 3) Disiplin cezası almamış olmak,

4) İlgili ana bilim dalının belirleyebileceği özel şartları taşımak.

ç) Tezsiz yüksek lisans programlarından tezli yüksek lisans programlarına geçişte başarı değerlendirme notu, ALES notunun %50'si ve öğrenim gördüğü tezsiz yüksek lisans programındaki not ortalamasının %50'sinin toplamı alınarak hesaplanır. Başarı değerlendirme notunun toplamı en az 60 olmalıdır. Eşitlik halinde ALES puanı yüksek olan aday kabul edilir.

d) Başvuran adaylar arasında (ç) bendinde ifade edilen başarı değerlendirme notuna göre sıralama yapılır. İlan edilen kontenjan sayısı kadar aday kesin kayıt yaptırmaları için enstitü internet sayfasında ilan edilir. Asıl listede yer alan adaylardan kayıt yaptırmayan adayların yerine ilan edilen yedek listeden kontenjan dolana kadar bir hafta süreyle başarı sırasına göre kayıt alınır.

e) Öğrenim ücreti ödenen programlardan, öğrenim ücreti ödenmeyen programlara geçiş yapıldığında, ücretli programının tamamı için belirlenmiş olan öğrenim ücreti ödenir.

f) Tezsiz yüksek lisans programlarından birinci öğretim tezli yüksek lisans programına geçişleri kabul edilen ancak farklı ana bilim dallarından başvuran öğrenciler, ana bilim dalı kurulunun önerisi ve EYK'nın kararıyla bilimsel hazırlık programına tabi tutulabilir.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 15 – (1) Kayıt yapma ve kayıt yenileme için, başvuru koşullarını yerine getiren ve kesin kayıt hakkını kazanan adaylar ilgili EYK'ca belirlenen belgeleri süresi içerisinde enstitüye teslim ederler. Kazanan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli başarı puanını sağlamış, ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamış olan diğer adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir.

(2) Öğrenciler, her yarıyıl başında kayıtlarını yenilemekle yükümlüdürler.

Kayıt dondurma

MADDE 16 – (1) Kayıt dondurma talepleri eğitim ve öğretimin başlamasından itibaren on beş gün içerisinde yapılır.

(2) EYK aşağıda belirtilen mazeretlerinden dolayı lisansüstü öğrencilerinin kayıtlarını, danışman ve ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK kararı ile en çok iki yarıyıl dondurabilir. Ancak zorunlu olarak askere alınma veya meslekleri ya da lisansüstü çalışmaları ile ilgili olarak yurt dışına gitme veya aynı amaçla süreli olarak bir yurt içi kuruluştaki görevlendirilme durumunda, öğrencilerin kayıtları dört yarıyıla kadar dondurulabilir.

(3) Öğrencilerin kayıtları, aşağıda belirtilen nedenlerden en az birinin varlığı halinde ilgili enstitü yönetim kurulu kararıyla dondurulabilir:

a) Ders yükünü başarı ile tamamlayan bir öğrencinin tez çalışmalarının donanım veya malzeme sağlanmasındaki güçlükler gibi kendi isteği dışındaki nedenlerle aksamaması,

b) Belgelendirilmek şartıyla hastalık, doğal afet, anne, baba, eş veya çocuğun uzun süreli hastalığı veya ölümü,

c) Öğrencinin tutukluluk hali,

ç) 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre öğrencinin, yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almasını gerektirmeyen mahkûmiyet hali,

d) Öğrencinin hangi nedenle olursa olsun, tecil hakkını kaybetmesi veya tecilinin kaldırılması suretiyle askere alınması,

e) EYK'nın uygun göreceği diğer nedenler.

(4) Aşağıda belirtilen süreler, azami öğrenim süresi içinde değerlendirilir:

a) Programa kayıtlı ve kayıtsız geçirilen süreler,

- b) Değişim programları kapsamında yurt dışında öğrenim görülen süreler,
c) Ortak diploma programları kapsamında yurt dışında öğrenim görülen süreler.

Programlar, sınavlar ve değerlendirme

MADDE 17 – (1) Enstitü ana bilim/ana sanat dallarındaki lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmaları ile kredi toplamlarıdır. Bu öğretim planları Senato tarafından kararlaştırılan asgari muhtevaya uymak şartı ile ilgili EK’da görüşülerek onaylanır.

(2) Lisansüstü programların kredi veya YÖK tarafından ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak Senato tarafından belirlenen AKTS kredisine göre oluşturulmasında aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

a) Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

b) İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak Senato tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde AKTS ders kredileri hesaplanır.

(3) İkinci öğretim programlarında açılan dersleri ancak ikinci öğretim programlarına kayıtlı öğrenciler veya ikinci öğretim özel öğrencileri alabilirler.

(4) Lisansüstü programlarda, bir dersin sınavına girebilmek için teorik derslerin en az %70’ine laboratuvar ve uygulamaların ise en az %80’ine katılıp başarılı olunması gerekir.

(5) Bir yarıyıldaki hangi lisansüstü derslerin açılacağı ve bu derslerin hangi öğretim üyeleri tarafından verileceği, ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalları başkanlarının önerileri üzerine EYK’ca belirlenir.

(6) EK tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte öğrencinin danışmanı karar verir. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı tarafından yapılır.

(7) Belirlenen dersler her yarıyılın ilk on beş günü içinde ilgili enstitü müdürlüğüne sunulur. Öğrencinin alacağı derslerle ilgili ders ekleme ve ders çıkarma işlemleri bu süre içerisinde yapılabilir.

(8) **Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren ders dışında, alınan ve başarısız olunan bir dersin takip eden yarıyıldaki açılmaması veya öğrenim süresi boyunca iki defa alınıp başarısız olunması durumunda öğrencinin talebi, danışmanın onayı, ilgili ana bilim/ana sanat dalının önerisi ve EYK’nın kabulü ile takip eden yarıyılın ilk iki haftası içinde bu dersin yerine yeni bir ders alınabilir.**

(9) Bir öğrencinin kayıtlı olduğu başka bir enstitü veya programdan almış olduğu lisansüstü derslerden yüksek lisans için en az 70, doktora için en az 75 notla başardığı dersler, ana bilim/ana sanat dalının önerisi ve EYK’nın onayı ile yüksek lisans ve doktora için geçerli derslerden sayılabilir. Saydırılacak derslerin kredisi zorunlu derslerin yüzde ellisini geçemez.

(10) Önceden özel öğrenci olarak ders alanlar ilgili ana bilim/ana sanat dalının lisansüstü programına kayıt yaptırmaya hak kazandıklarında, öğrencinin başvurusu, ana bilim/ana sanat dalının önerisi ve EYK’nın kararı ile aldıkları derslerden muaf sayılabilirler. Bu derslerden muaf sayılabilmesi için öğrencinin ilgili dersleri, son iki yıl

içerisinde almış ve başarmış olması gerekir. Başka üniversitelerden özel öğrenci statüsünde alınmış dersler için de aynı hükümler uygulanır.

(11) Tez ve sanatta yeterlik danışmanı tarafından danışmanlığını yaptığı tez öğrencileri için uzmanlık alan dersi adıyla bir ders açılır. Uzmanlık alan dersi, tez danışmanının EYK tarafından kabul edildiği tarihten itibaren başlar, yıllık izin süreleri hariç yarıyıl ve yaz tatilleri de dâhil olmak üzere EYK'nın öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihe kadar kesintisiz devam eder. Bir danışman farklı enstitülerde danışmanlık yapıyor olsa dahi her yarıyıl bir yüksek lisans ve bir doktora/sanatta yeterlik uzmanlık alan dersinden fazlasını açamaz.

(12) Sınavlar, yazılı, sözlü, uygulamalı, yazılı-uygulamalı veya sözlü-uygulamalı yapılabilir. Enstitülerdeki sınavlarda tam not 100'dür. Ders başarı notunun yüksek lisans ta en az 70, doktora ve sanatta yeterlikte ise en az 75 olması gerekir.

(13) Sınav sonuçları, en geç yarıyıl sonu sınav döneminin son gününü izleyen iki hafta içinde ilgili öğretim üyesi tarafından otomasyon sistemine girilir, toplu sınav sonuçları ana bilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderilir. Öğrenciler lisansüstü derslerde alınan notlara ilişkin itirazlarını, notların ilanından itibaren bir hafta içinde ilgili enstitü müdürlüğüne yaparlar. İtirazla ilgili işlemler enstitü müdürlüğüne yürütülür ve sonuçlandırılır.

(14) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programlarının Amaç ve Kapsamı ve Tezli Yüksek Lisans Programı

Yüksek lisans programlarının amaç ve kapsamı

MADDE 18 – (1) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir.

(2) YÖK kararı üzerine, öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir.

Tezli yüksek lisans programı

MADDE 19 – (1) Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programı, toplam yirmi bir krediden az olmamak şartıyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasıyla birlikte, bir adet kredili veya kredisiz bilimsel araştırma teknikleri ve yayın etiğini içeren bir dersten oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak şartıyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır. Seminer dersi iki saat olup her bir öğretim üyesi için tek bir yarıyıldan açılabilir. Seminer dersinin teorik veya uygulama olmasına derslerin içeriklerini de dikkate alarak ilgili EYK karar verir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

(4) Tezli yüksek lisans programı, ikinci öğretim lisansüstü programı şeklinde de yürütülebilir.

Süre

MADDE 20 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç kayıt yaptırdığı programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) **Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya azami süre içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.**

(3) Derslerini, seminer dersini ve tez çalışmasını başarı ile tamamlamış olan öğrenciler, en erken üçüncü yarıyılın sonunda mezun olabilirler.

Tez danışmanı atanması

MADDE 21 – (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı her öğrenci için Üniversitesinin kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu EYK onayı ile kesinleşir.

(2) Bir öğrencinin tez danışmanı, öğrencinin ve/veya danışmanın yazılı talebi ve ana bilim/ana sanat dalı kurulunun gerekçeli önerisi üzerine EYK kararıyla değiştirilebilir.

(3) Tez danışmanı olarak atanabilmek için öğretim üyesinin en az iki yarıyıl boyunca bir lisans programında ders vermiş olması, doktora veya doçentliğinin ilgili alanda olması gerekir. İlgili programlarda belirtilen niteliklere sahip yeterli öğretim üyesi bulunmaması durumunda yakın alanlardan danışman atanabilir. Disiplinler arası programlarda ise, danışmanlar o alan ile doğrudan ilişkili lisansüstü eğitim programında ders veren öğretim üyeleri arasından atanır.

(4) Üniversite içerisinde bu niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde, ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK kararı ile başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak atanabilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda birinci danışmanlar Üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından, ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından en az doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden olabilir.

(5) Yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı üst sınırı 12'dir. Ancak, 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesi kapsamında görevlendirilenler, yabancı uyruklu öğrenciler, lisansüstü programdan ilişkisini kestirmede için programa kayıtlı gözükken ancak ilgili dönemde kayıt yenilemeyen öğrenciler ile aftan yararlanarak geri dönenleri gerekçe göstererek bu sınırın düşürülmesine veya %50'ye kadar artırılmasına, EYK karar verir. Bir öğrenci/tez için birden fazla danışman atanması durumunda, iki adet ortak danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır.

(6) Üniversite veya üst kurullarında yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar devam edebilir.

(7) Danışman öğretim üyelerinin uzun süreli yurt dışında görevlendirilmesi durumunda, üç aydan sonra ders ücreti ödenmez ve altı aydan sonra öğretim üyesinin danışmanlığı sonra erer.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 22 – (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci elde ettiği sonuçları içeren tezini, Senato tarafından kabul edilen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci, tezin istenen sayıda nüshası kadarını tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu ve tezin savunulabilir olduğuna ilişkin

yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını ana bilim/ana sanat dalı program başkanlığı aracılığıyla, ilgili enstitüye gönderir. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine iletir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ya gönderilir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı, en az biri de Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda, ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(4) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(5) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(6) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 23 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve mezuniyet için gerekli şartları sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş sekiz kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. EYK, öğrencinin talebi halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci şartları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ana bilim/ana sanat dalı dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi ana sanat programlarına kayıtlı öğrenciler için tez sınavı sonrası yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihi, diğer programlara kayıtlı öğrenciler için ise tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 24 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam 30 krediden ve 90 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan önce dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması şartıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(4) Dönem projesinin, yazılı bilimsel kaynaklara dayalı olarak verilen konuda kendisi de bir kaynak oluşturacak nitelikte hazırlanmış olması gerekir.

(5) Tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir. Uygulanmasına karar verilmesi halinde EYK, ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ile öğrencinin yeterlik sınavını yapmak üzere içinde danışmanının da bulunduğu üç veya beş asıl ve iki yedek üyeden oluşan bir yeterlik sınav jürisi kurar ve sınav tarihini belirler. Belirlenen tarihte yapılan sınavda öğrencinin dönem projesi ve aldığı derslerle ilgili yeterliği ölçülür. Jüri, öğrencinin sorulara verdiği cevapları değerlendirerek salt çoğunlukla başarılı veya başarısız olduğuna karar verir. Başarısızlık halinde öğrenci kalan öğrenim süresi içinde belirlenen tarihte aynı jüri tarafından tekrar yeterlik sınavına alınır. Yeterlik sınav tutanağı ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca üç gün içerisinde ilgili enstitüye bildirilir.

(6) Yeterlik sınavı uygulanmadığı durumda, danışmanın dönem projesine ilişkin başarılı veya başarısız olarak değerlendirdiği görüşünü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı ilgili enstitüye bildirir.

(7) Tezsiz yüksek lisans eğitimi, birinci ve ikinci öğretim lisansüstü programı olarak yürütülebilir.

Süre

MADDE 25 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt yaptırdığı programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması

MADDE 26 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında, ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK'nın kararıyla her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisi en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirlenir.

Öğrenim ücretleri

MADDE 27 – (1) İkinci öğretim tezsiz yüksek lisans programlarında öğrenim ücretleri, her eğitim-öğretim yılı başında Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenir. Belirlenen öğrenim ücretinin ödeme takvimi ve kaç taksitte alınacağı EYK'nın önerisi ve Üniversite Yönetim Kurulunun kararıyla ilan edilir.

(2) Kesin kayıt ve kayıt yenileme için öğrencilerin her yarıyıl başında ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans öğrenim ücretini belirlenen banka hesabına yatırmaları gerekir. Kayıt yenilenmeyen süre, tezsiz yüksek lisans programının azami öğrenim süresine dâhil edilir. Öğrenci mezun olmadan önce öğrenim ücretinin tamamını ödemek zorundadır.

(3) Özel öğrenci statüsünde bir yarıyıldan fazla en fazla iki ders alınabilir. Özel öğrenciler, Üniversite Yönetim Kurulu tarafından kredi/saat hesabına göre belirlenen öğrenim ücretlerini öderler.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 28 – (1) Kredili derslerini, dönem projesini başarıyla tamamlayan, yapılması halinde yeterlik sınavında başarılı olan ve diğer şartları sağlayan öğrenci, proje raporunun ciltlenmiş bir kopyasını ve bir adet elektronik kopyasını (Proje CD'sini) projenin başarılı bulunduğu tarihten itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eder. Projesi şekil yönünden uygun bulunan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ana bilim/ana sanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 29 – (1) Doktora programının amacı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak şartıyla en az yedi ders, seminer, yüksek lisans programında önceden alınmamış ise bir adet kredili veya kredisiz bilimsel araştırma teknikleri ve yayın etiğini içeren bir ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, seminer, bir adet kredili veya kredisiz bilimsel araştırma teknikleri ve yayın etiğini içeren bir ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Doktora programlarında enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Lisans dersleri, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(5) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

(6) Doktora programı ikinci öğretim olarak yürütülemez.

Süre

MADDE 30 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde derslerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 31 – (1) Enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı her öğrenci için en geç ikinci yarıyıl sonunda Üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını, danışmanla öğrencinin birlikte belirleyeceği tez konusu ile tez başlığını ilgili enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez önerisi EYK kararıyla kesinleşir.

(2) Tez danışmanı olarak atanabilmek için öğretim üyesinin en az dört yarıyıl boyunca lisans veya iki yarıyıl boyunca bir tezli yüksek lisans programında ders vermiş olması, doktora veya doçentliğinin ilgili alanda olması, başarıyla tamamlanmış en az bir

yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. İlgili programlarda belirtilen niteliklere sahip yeterli öğretim üyesi bulunmaması durumunda yakın alanlardan danışman atanabilir.

(3) Üniversite içinde bu niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde, ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK kararı ile başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak atanabilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda birinci danışmanlar Üniversite kadrosundaki öğretim üyeleri arasından, ikinci tez danışmanı, Üniversite kadrosu dışından en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

(4) Yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı üst sınırı 12'dir. Ancak, 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesi kapsamında görevlendirilenler, yabancı uyruklu öğrenciler, lisansüstü programdan ilişkisini kestirmede için programa kayıtlı gözükken ancak ilgili dönemde kayıt yenilemeyen öğrenciler ile aftan yararlanarak geri dönenleri gerekçe göstererek bu sınırın düşürülmesine veya %50'ye kadar artırılmasına, EYK karar verir. Bir öğrenci/tez için birden fazla danışman atanması durumunda, iki adet ortak danışmanlığı olan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır.

(5) Üniversite veya üst kurullarında yer değiştiren ve emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar devam edebilir.

(6) Danışman öğretim üyelerinin uzun süreli yurt dışında görevlendirilmesi durumunda, üç aydan sonra ders ücreti ödenmez ve altı aydan sonra öğretim üyesinin danışmanlığı sona erer.

Yeterlik sınavı

MADDE 32 – (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci başarısız olduğu bölüm/bölgülerden bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Aynı yıl içerisinde, ayrı dönemlerde olmak koşuluyla, bir öğrenci en fazla iki kez yeterlik sınavına girer. İkinci sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(2) Öğrenci, derslerini tamamlamasını izleyen yarıyılıda yeterlik sınavına alınır. Ancak tezli yüksek lisans derecesi ile başvuran öğrenci en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar, lisans diploması ile kabul edilen öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve EYK tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı bilim dallarındaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Yeterlilik sınavı toplantıları, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanında uzmanların katılımına açıktır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda en az 75 puan alarak başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili enstitü kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(6) Lisans derecesi ile kabul edilmiş ve en az yedi dersi ile bilimsel araştırma teknikleri ve yayın etiği dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci, danışmanın onayı, ilgili ana bilim/ana sanat dalı kurulu önerisi ve EYK onayı ile yüksek lisans programına geçebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 33 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının olması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı kurulunun önerisi ve EYK onayı ile üyelerde değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 34 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. İki toplantı arasında altı aylık süre gözetilir. Öğrenci toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 35 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları içeren tezini, Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde, düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman ilgili tezi savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile enstitüye gönderilmek üzere ana bilim dalı başkanlığına teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ya gönderilir.

(3) Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için, tez önerisi kabul edildikten sonra en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(4) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dâhil beş öğretim üyesinden oluşur. Jüri üyelerinden herhangi birinin sınava katılamaması durumunda yedek üyeler sınava davet edilir. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunmasına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirir. Bu karar, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(7) Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde 30 uncu maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Doktora diploması

MADDE 36 – (1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer şartları da sağlamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmiş 10 kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. EYK, öğrencinin başvurusu üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu şartları yerine getirmeyen öğrenci şartları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde öğrencinin izlemiş olduğu enstitü ana bilim/ana sanat dalındaki programın onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi, tezin kabul edildiği tez sınavı tarihidir.

(4) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 37 – (1) Sanatta yeterlik programı, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise, üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam yirmi bir krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak şartıyla en az yedi ders, seminer, daha önce alınmamış ise bir

adet kredili veya kredisiz bilimsel araştırma teknikleri ve yayın etiğini içeren bir ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az kırk iki kredilik on dört ders, seminer, bir adet kredili veya kredisiz bilimsel araştırma teknikleri ve yayın etiğini içeren bir ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Sanatta yeterlik programının yeterlik sınavı, tez izleme komitesi, tez önerisi savunması gibi aşamalarında doktora programlarındaki kurallar geçerlidir.

Süre

MADDE 38 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt yaptırdığı programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danışman atanması

MADDE 39 – (1) Enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı, her öğrenci için danışmanlık yapacak Üniversite kadrosunda bulunan, ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için ilgili alanından bir danışman ile öğrencinin birlikte belirleyeceği tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların konusunu ve başlığını enstitüye önerir, EYK kararı ile kesinleşir. Danışmanın, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar atanması zorunludur. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci tez danışmanı Üniversite kadrosu dışından doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden de olabilir.

(2) Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetebilmek için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir.

(3) Danışman, alanında yeterliğe sahip öğretim üyeleri veya öğretim görevliler arasından seçilir. Sanatta yeterlik programlarında öğretim üyelerinin danışmanlık yapabilmesi için, en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması, en az dört yarıyıl bir lisans veya iki yarıyıl boyunca tezli yüksek lisans programında ders vermiş olması gerekir.

Sanatta yeterlik programının sonuçlanması

MADDE 40 – (1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni Senato tarafından kabul

edilen tez yazım kurallarına uygun yazarak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü veya uygulamalı olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez EYK'ya gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin istenen sayıda nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezleri ana bilim/ana sanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(4) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığının önerisi ve EYK onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş kişiden oluşur. Danışmanın oy hakkı olup olmadığı hususunda ilgili yönetim kurulu karar verir. Danışmanın oy hakkı olmaması durumunda jüri altı kişiden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. Sınav, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü ana bilim/ana sanat dalı başkanlığınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(7) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması başarılı olamayanlar için talepleri halinde 38 inci maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 41 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer şartları da sağlamak kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi, tez sınavı sonrasında yapılan ve başarılı bulunan uygulamalı sınav tarihidir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer şartları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. EYK başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci şartları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) İlgili enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Diğer hükümler

MADDE 42 – (1) Yabancı uyruklu adaylarla, lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabulüne ilişkin usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

(2) Üniversite, YÖK tarafından açılmasına izin verilen lisansüstü programları Rektörlüğünün bulunduğu il dışında sürdüremez.

(3) Tezsiz yüksek lisans programları hariç aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

(4) Tıpta ve dış hekimliğinde uzmanlık doktora eşdeğer düzeyde olup bu uzmanlık eğitimleri 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıpta ve Dış Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğine göre yürütülür.

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 44 – (1) 31/7/2013 tarihli ve 28724 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhuriyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelikle getirilmiş hükümlerin uygulanması ve belirlenmiş süreler 2016-2017 eğitim-öğretim güz yarıyılından itibaren başlar.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 42 nci maddenin üçüncü fıkrası uygulanmaz.

(3) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

Yürürlük

MADDE 45 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 46 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü yürütür.